

Bruxelles, 10.5.2017
COM(2017) 228 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**Evaluarea la jumătatea perioadei a punerii în aplicare a strategiei privind piața unică
digitală**

O piață unică digitală conectată pentru toți

{SWD(2017) 155 final}

*„Tehnologiile digitale și comunicațiile digitale pătrund în fiecare aspect al
vieții.
Trebuie să lucrăm pentru o Europă care îi capacitează pe cetățenii noștri, și
economia noastră.
Astăzi, și cetățenii, și economia au intrat în era digitală.”*

Președintele Juncker, în discursul său despre starea Uniunii, adresat la 14 septembrie 2016

1. Introducere

Valuri succesive de schimbări tehnologice au transformat societățile umane și economiile, cu beneficii pe termen lung pentru creșterea economică și pentru calitatea vieții deopotrivă. Actuala revoluție digitală are capacitatea de a face din nou acest lucru.

Două treimi dintre europeni consideră că cele mai recente tehnologii digitale au un impact pozitiv asupra societății, economiei și propriilor vieți. Majoritatea respondenților consideră că UE, autoritățile statelor membre și societățile trebuie să ia măsuri pentru a aborda problemele apărute în mediul digitalizării¹.

Cetățenii și întreprinderile din UE au punctele forte inerente necesare valorificării pieței unice digitale. Printre acestea se numără o bază solidă de producție și un ecosistem de întreprinderi nou-înființate aflat în creștere rapidă, care, combinate cu procesele industriale recent digitalizate și cu lucrători calificați, pot stimula creșterea în viitorul apropiat. Pentru a debloca complet economia datelor, UE trebuie, de asemenea, să valorifice astfel de active pentru a optimiza digitalizarea sectoarelor europene de servicii, în special al asistenței medicale, al energiei, al transportului și al finanțelor.

Totuși, aceste puncte tari pot fi utilizate pe deplin doar dacă există investiții suplimentare substanțiale în competențe digitale și în infrastructură, la nivelul UE, al statelor membre și al sectorului privat. Realizarea pieței unice digitale a UE necesită, de asemenea, un mediu juridic clar și stabil pentru a stimula inovarea, pentru a aborda fragmentarea pieței și pentru a le permite tuturor actorilor să exploateze noile dinamici ale pieței în condiții echitabile și echilibrate. Aceasta va reprezenta piatra de temelie esențială pentru asigurarea încrederii întreprinderilor și a consumatorilor.

Acesta a fost obiectivul Strategiei privind piața unică digitală². Prin intermediul unui acces îmbunătățit și al unor condiții echitabile, această strategie înseamnă o piață deschisă, în care întreprinderile și cetățenii pot funcționa în mod eficace în orice loc din Europa la fel de ușor ca acasă. În cei doi ani care au trecut de la adoptarea strategiei, Comisia a prezentat propuneri privind toate cele 16 măsuri-cheie identificate. Acestea se axează pe domeniile în care UE poate aduce valoare adăugată specifică, concentrându-se asupra proiectelor digitale europene care, prin natura domeniului de aplicare și a amplorii lor, nu pot fi realizate numai la nivelul țărilor. Este esențial ca toate părțile să se asigure că măsurile sunt adoptate, puse în aplicare în totalitate și consolidate în mod eficace într-un interval de timp care este coerent cu dezvoltarea rapidă a unei economii digitale. Comisia va mobiliza gama completă de instrumente de politică și de oportunități de finanțare pentru atingerea acestui obiectiv, însă este esențial sprijinul deplin din partea statelor membre, a Parlamentului European, a Consiliului și a părților interesate; în caz contrar, pur și simplu, piața unică digitală nu va deveni o realitate.

Rolul decisiv pe care tehnologia digitală îl va juca în transformarea Europei este, de asemenea, subliniat în Cartea albă privind viitorul Europei³. Tehnologia digitală are un impact asupra fiecărui aspect al politicii UE: modul în care producem și consumăm energie, modul în

---

¹ Comisia Europeană, Eurobarometrul special „Atitudinile cetățenilor față de impactul digitalizării și al automatizării asupra vieții noastre de zi cu zi”, 2017 [Studiu Eurobarometru efectuat în martie 2017-nepublicat încă.]

² COM (2015) 192.

³ COM (2017) 2025.

care ne deplasăm dintr-un loc în altul, modul în care circulă capitalul în întreaga Europă. În curând, oamenii vor putea călători pe întregul teritoriu al UE fără a avea preocupări legate de tarifele de roaming sau de pierderea accesului la muzica, jocurile, filmele, evenimentele sportive și seriile pentru care deja au plătit.

Este esențial ca întreprinderile UE să valorifice oportunitățile tehnologiei digitale pentru a rămâne competitive la nivel global, iar întreprinderile UE nou-înființate să se poată extinde rapid, utilizând pe deplin tehnologia de tip cloud computing, soluțiile pentru volume mari de date, robotica și banda largă de mare viteză, creând, astfel noi locuri de muncă și generând o productivitate, o eficiență a resurselor și o durabilitate sporite. Furnizarea și utilizarea de soluții de guvernare electronică ar aduce, de asemenea, beneficii enorme cetățenilor, întreprinderilor și administrațiilor publice și ar deschide porțile către noi oportunități transfrontaliere, în special prin utilizarea semnăturilor electronice.

În același timp, infrastructurile digitale de care depinde economia digitală trebuie să fie solide, rezistente și capabile să se adapteze la amenințările în permanentă evoluție. În caz contrar, încrederea cetățenilor și a întreprinderilor se va eroda, iar asimilarea digitală va fi întârziată.

Această evaluare la jumătatea perioadei analizează progresele înregistrate în direcția punerii în aplicare a pieței unice digitale, identificând aspectele care necesită mai multe eforturi și unde peisajul digital în schimbare impune noi acțiuni la nivelul UE. Aceasta este însoțită de Raportul privind progresele digitale înregistrate la nivel european pe 2017⁴, care subliniază progresele înregistrate atât la nivelul UE, cât și la nivelul statelor membre, precum și de un document de lucru al serviciilor, care prezintă dovezile pe care s-a bazat această evaluare⁵.

2. Un apel la promptitudine și la punerea efectivă în aplicare

Declarația comună privind prioritățile legislative ale UE a subliniat responsabilitatea politică a instituțiilor UE de a finaliza, până la sfârșitul lui 2017, legislația esențială în cadrul pieței unice digitale⁶. Întârzierile ar lăsa cetățenii mai puțin protejați, incapabili de a utiliza conexiuni mai bune, mai rapide și mai ieftine și le-ar bloca accesul la o cantitate mai mare de conținut online.

„Triplul avantaj” pentru consumatori începe să aducă beneficii concrete

Acum încep să se succedă beneficiile determinate de prima serie de propuneri ale Comisiei, în urma acordurilor cu Parlamentul European și Consiliul. **Tarifele de roaming**⁷ cu amănuntul vor fi eliminate începând din 15 iunie 2017. Utilizatorii de telefonie mobilă care călătoresc periodic în UE vor putea să apeleze, să trimită mesaje-text și să navigheze pe internet la același preț pe care îl plătesc acasă. Autoritățile naționale de reglementare vor monitoriza îndeaproape evoluțiile, pentru a se asigura că sunt respectate noile norme și că consumatorii beneficiază de acestea.

---

⁴ Raportul privind progresele digitale înregistrate la nivel european (EDPR) 2017, SWD (2017) 160.

⁵ SWD(2017) 155.

⁶ https://ec.europa.eu/priorities/sites/beta-political/files/joint-declaration-legislative-priorities-2017-jan2017_en.pdf.

⁷ COM (2016) 399.

34 % dintre europeni călătoresc în străinătate, în interiorul UE, cel puțin o dată pe an⁸. În 2014, aproximativ jumătate dintre europeni au afirmat că nu ar utiliza internetul mobil în străinătate deoarece este prea scump⁹.

Portabilitatea transfrontalieră a serviciilor de conținut online¹⁰ înseamnă că, de la începutul lui 2018, consumatorii își vor putea accesa abonamentele online la servicii de furnizare de filme, evenimente sportive, cărți electronice, jocuri video sau muzică atunci când călătoresc în alte țări ale UE.

60 % dintre europenii tineri afirmă că portabilitatea transfrontalieră este importantă atunci când optează pentru un abonament¹¹.

Ultima parte a acestui pachet de „triplu avantaj” ar implica adoptarea rapidă a propunerii de abordare a **geoblocării nejustificate**¹². Comercianții nu i-ar mai putea discrimina pe consumatorii din alte state membre fără motive justificate în mod obiectiv.

Doar puțin peste o treime din încercările de achiziții transfrontaliere online sunt finalizate (37 %) ¹³.

Conectivitate la internet pentru toți

Pentru stimularea conectivității și pentru dezvoltarea în continuare de noi servicii începând cu anul în 2020, statele membre vor întreprinde o acțiune coordonată, astfel încât **banda de înaltă calitate de 700 MHz** să devină disponibilă pentru utilizarea suportului radio de bandă largă. Această coordonare transfrontalieră în ceea ce privește spectrul este o componentă de bază esențială. Fără ea, rețelele 5G și noile servicii asociate – cum ar fi mașinile conectate, asistența medicală la distanță, orașele inteligente sau transmisia video prin flux continuu în mișcare – nu vor putea funcționa în mod eficace. În vederea echipării complete a UE cu rețele de telecomunicații de înaltă calitate și rapide, este esențial ca statele membre să aibă în continuare o abordare coordonată a politicii în domeniul spectrului.

Pentru ca toată lumea să se bucure de beneficiile revoluției digitale, Europa are nevoie de un cadru de reglementare pentru comunicațiile electronice, care să promoveze desfășurarea unei infrastructuri capabile să funcționeze în mod unitar în orice loc din UE, inclusiv în zonele rurale¹⁴, protejând, în același timp, concurența efectivă. O mare parte din investițiile necesare va proveni din sectorul privat, având la bază un mediu de reglementare îmbunătățit. Prin urmare, este, de asemenea, esențială adoptarea rapidă a propunerilor pentru un **Cod european al comunicațiilor electronice**¹⁵ și Regulamentul de instituire a **Organismului Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (OAREC)**¹⁶.

⁸ Eurobarometrul special 414 (2014).

⁹ Ibid.

¹⁰ COM (2015) 627.

¹¹ Flash Eurobarometru 411 (2015).

¹² COM (2016) 289.

¹³ GfK Belgia, Ancheta bazată pe metoda „clientului misterios” cu privire la restricțiile teritoriale și la geoblocare pe piața unică digitală europeană, mai 2016.

¹⁴ IHS și Point Topic: Acoperirea totală a accesului de generație viitoare în Europa este de 76 %, în timp ce în zonele rurale este de numai 40 %.

¹⁵ COM (2016) 590.

¹⁶ COM (2016) 591.

Dezvoltarea rapidă a benzii largi va fi sprijinită și de măsurile propuse în Codul european al comunicațiilor electronice, pentru a îmbunătăți coordonarea spectrului, pentru a stimula concurența pe piețele de telecomunicații și pentru a încuraja investițiile în rețele de înaltă capacitate. De asemenea, este necesară punerea rapidă în aplicare a Directivei 2014/61/UE privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză¹⁷.

Estimările actuale indică un deficit de 155 de miliarde EUR¹⁸ comparativ cu nevoia totală de investiții de 500 de miliarde EUR în vederea realizării obiectivelor privind conectivitatea la internet pentru 2025.

Pentru a stimula în continuare investițiile în curs în ceea ce privește dezvoltarea benzii largi de mare viteză, UE mobilizează, de asemenea, fondurile structurale și de investiții europene (aproximativ 6 miliarde EUR până în 2020, în vederea furnizării de acces rapid la banda largă pentru mai mult de 14,5 milioane de gospodării) și instrumente precum Fondul european pentru investiții strategice (investiții publice și private de aproximativ 3,2 miliarde EUR¹⁹) și Mecanismul pentru interconectarea Europei. Un **fond de bandă largă „Conectarea Europei”**²⁰ va permite investitorilor privați să participe la eforturile de susținere a unei infrastructuri de rețele digitale în zonele slab deservite și va atrage până la 1,7 miliarde EUR de investiții suplimentare până în 2021. Aceste eforturi vor fi impulsionate și de adoptarea și punerea în aplicare rapide ale propunerii privind promovarea conectivității gratuite la internet pentru utilizatorii din comunitățile locale (**inițiativa Wifi4EU**). Astfel, până la 8 000 de comunități locale ar putea să beneficieze de o finanțare totală de 120 de milioane EUR până în 2020. În acest context, ar trebui remarcat faptul că, în mod regulat, Comisia autorizează sistemele naționale de ajutor de stat pentru banda largă, iar aceasta constituie, de asemenea, o acțiune importantă la nivelul UE pentru stimularea investițiilor.

Toate părțile interesate trebuie să colaboreze pentru realizarea ambițiilor UE privind conectivitatea până în 2025²¹ și pentru asigurarea unui rol de lider mondial al Europei în desfășurarea serviciilor 5G prin punerea în aplicare a **Planului de acțiune privind 5G**²².

O piață online mai bună pentru consumatori și întreprinderi

Stimularea **comerțului online la nivel transfrontalier** este unul dintre obiectivele principale ale pieței unice digitale. O serie de propuneri analizate în prezent trebuie adoptate rapid pentru a putea apărea beneficiile. **Normele** complet armonizate **privind contractele digitale**²³ și

---

¹⁷ Până la sfârșitul lunii februarie 2017, numai 15 state membre au notificat transpunerea completă a Directivei 2014/61/UE privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză, Raportul privind progresele digitale înregistrate la nivel european (EDPR) 2017, SWD (2017) 160. Printre măsurile prevăzute în directivă se numără partajarea și reutilizarea infrastructurii fizice existente, coordonarea lucrărilor de construcții civile și procedurile îmbunătățite de acordare a autorizațiilor.

¹⁸ COM (2016) 587 p. 8.

¹⁹ În cadrul FEIS a fost aprobată o finanțare de aproximativ 1 miliard EUR pentru proiecte în ceea ce privește banda largă și aproximativ 3,2 miliarde EUR din investițiile totale în ceea ce privește FEIS au fost alocate pentru aceste proiecte legate de banda largă până în aprilie 2017. Lista proiectelor este disponibilă la adresa <http://www.eib.org/efsi/efsi-projects/index.htm?c=&se=4>.

²⁰ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-4351_en.htm.

²¹ COM (2016) 587 și SWD (2016) 300.

²² COM (2016) 588.

²³ COM(2015) 634 și COM(2015) 635.

normele consolidate privind cooperarea dintre autoritățile naționale de protecție a consumatorilor²⁴ vor îmbunătăți protecția consumatorilor și condițiile pentru întreprinderile care vând produse și servicii în străinătate. Setul de norme complet armonizate privind „contractele digitale” va reduce diferențele dintre legislațiile naționale în materie de contracte de consum și va elimina unul dintre principalele motive pentru care întreprinderile folosesc „geoblocarea”. Asimilarea oportunităților de comerț electronic de către întreprinderi depinde, de asemenea, de **serviciile accesibile de livrare transfrontalieră de colete**²⁵ și de **procedurile mai simple de declarare a TVA**²⁶.

Crearea unui mediu favorabil inovării printr-o aplicare eficace

În mai 2015, Comisia a lansat o **anchetă în materie de concurență** în sectorul comerțului electronic, pentru a identifica eventualele preocupări legate de concurență, care decurg din practicile comerciale ale societăților. Rezultatele anchetei privind acest sector²⁷ vor contribui la orientarea **punerii în aplicare a legislației în materie de concurență** privind practicile comerciale în sectorul comerțului electronic, care au cele mai nocive consecințe asupra concurenței și comerțului transfrontalier. Comisia a deschis deja trei investigații legate de pretinsele practici anticoncurențiale privind produsele electronice de larg consum, jocurile video și cazarea la hotel.

Autoritățile naționale au desfășurat, de asemenea, acțiuni de punere în aplicare a legislației privind drepturile consumatorilor și de cooperare²⁸. Alături de eforturile care se depun în prezent în vederea consolidării capacităților pentru aplicarea legii în mediul online, un **sistem online funcțional de soluționare a litigiilor în materie de consum**²⁹ și **orientările actualizate referitoare la Directiva privind practicile comerciale neloiale**³⁰ contribuie la asigurarea punerii efective în practică a drepturilor consumatorilor.

Respectarea **drepturilor de proprietate intelectuală** este esențială pentru promovarea creativității și a inovării și pentru clădirea încrederii în piață. Comisia este pe cale să finalizeze evaluarea cadrului juridic actual pentru punerea în aplicare a tuturor drepturilor de proprietate intelectuală, inclusiv a drepturilor de autor.

Asigurarea efectivă a protecției vieții private și a datelor cu caracter personal pe internet

Regulamentul general privind protecția datelor (RGPD)³¹ este un instrument esențial pentru protejarea dreptului fundamental al persoanelor la protecția datelor cu caracter

---

²⁴ COM (2016) 283.

²⁵ COM (2016) 285.

²⁶ COM (2016) 757.

²⁷ COM (2017) 229.

²⁸ Comunicatul de presă din 17 martie 2017 privind acțiunile în materie de protecție a consumatorului pe platformele de comunicare socială: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-631_ro.htm.

Comunicatul de presă din 23 martie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile din domeniul protecției datelor și cele din domeniul protecției consumatorului: http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-17-741_en.htm.

²⁹ Comunicatul de presă din 24 martie 2017 (http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-727_ro.htm): în primul său an de funcționare, platforma de soluționare online a litigiilor a primit peste 24 000 de plângeri de la consumatori.

³⁰ SWD(2016) 163.

³¹ Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016, care a intrat în vigoare la 24 mai 2016 și se va aplica cu 25 mai 2018. În acest context, Directiva 2014/53/UE privind echipamentele radio, articolul 3 alineatul (3) litera (e), autorizează Comisia să adopte acte delegate, printre

personal în era digitală. Acesta oferă întreprinderilor norme simplificate, creează noi oportunități de afaceri și încurajează inovarea. Comisia colaborează îndeaproape cu statele membre, cu autoritățile independente de supraveghere a protecției datelor și cu întreprinderile și societatea civilă, pentru a pregăti aplicarea regulamentului începând cu 25 mai 2018.

Propunerea care vizează un **regulament** privind viața privată și comunicațiile electronice revizuit³² ar completa RGPD, asigurând, în același timp, alinierea la normele relevante ale RGPD. Acesta ar spori și mai mult nivelul de securitate juridică și **protecția online a vieții private a utilizatorilor**, crescând în același timp și nivelul de utilizare de către întreprinderi a datelor transmise în cadrul comunicațiilor, pe baza consimțământului utilizatorilor. Adoptarea rapidă a Regulamentului privind viața privată și comunicațiile electronice le va permite consumatorilor și întreprinderilor să beneficieze de cadrul complet al asigurării confidențialității în mediul digital atunci când se va aplica RGPD, în mai 2018.

Îmbunătățirea condițiilor pentru crearea și distribuția de conținut în era digitală

Revizuirea propusă a **Directivei serviciilor mass-media audiovizuale**³³ va crea un cadru legal actualizat la nevoile erei digitale. Aceasta va asigura un echilibru între competitivitate și protecția consumatorilor, va consolida promovarea operelor europene și va crește gradul de independență a autorităților de reglementare.

67 % dintre persoanele din UE care au utilizat internetul în ultimele trei luni citește știri online. Mai mult de jumătate (51 %) au utilizat internetul pentru a se juca sau pentru a descărca jocuri, imagini, filme sau muzică. 31 % au ascultat posturi de radio pe internet³⁴.

UE are nevoie, de asemenea, de **norme moderne privind drepturile de autor**, care să asigure faptul că atât consumatorii, cât și creatorii pot valorifica la maximum lumea digitală. Propunerea Comisiei³⁵ urmărește asigurarea unui acces transfrontalier sporit la conținutul online, a unor oportunități mai extinse de a utiliza materiale protejate prin drepturi de autor în educație, cercetare și patrimoniu cultural, precum și a unei funcționări mai bune și a unei piețe mai echitabile pentru conținutul online.

De la lansarea Strategiei privind piața unică digitală, în mai 2015, Comisia și-a îndeplinit angajamentele privind toate măsurile-cheie, prezentând, în total, 35 de propuneri. Până în prezent, una dintre ele a fost adoptată de colegiuitorii. Comisia solicită ca Parlamentul European și Consiliul să încheie rapid acorduri privind propunerile din cadrul Strategiei privind piața unică digitală, iar toate părțile să se asigure că măsurile propuse sunt adoptate și puse în aplicare rapid, pentru a le permite cetățenilor și întreprinderilor din UE să beneficieze pe deplin de o piață unică digitală funcțională.

---

altele, privind sisteme ale echipamentelor radio pentru asigurarea protecției datelor cu caracter personal și a vieții private a utilizatorilor.

³² COM (2017) 10.

³³ COM (2016) 287.

³⁴ Eurostat Culture Statistics 2016, p.138.

³⁵ COM (2016) 593 și 594.

3. Asigurarea unui mediu digital echitabil, deschis și sigur

Lumea digitală este prin definiție un mediu cu o evoluție rapidă, în care politica trebuie să se adapteze la circumstanțele în schimbare. Întrucât noile tehnologii sunt din ce în ce mai integrate, ele pot aduce beneficii semnificative economiei și vieții noastre de zi cu zi. Totuși, este esențial ca acestea să se bazeze pe un set de norme, pentru a oferi încredere consumatorilor și întreprinderilor deopotrivă. Acest lucru presupune extinderea Strategiei privind piața unică digitală, pentru a ține pasul cu tendințele și provocările care apar, precum cele legate de platformele online, de economia datelor și de securitatea cibernetică.

3.1 Promovarea platformelor online drept actori responsabili ai unui ecosistem de internet echitabil

Platformele online stimulează inovarea și creșterea în cadrul economiei digitale. Acestea joacă un rol important în dezvoltarea lumii digitale și creează noi oportunități pe piață, în special pentru IMM-uri. În același timp, platformele au devenit gardieni de bază ai internetului, intermediind accesul la informații, conținut și la comerțul online. Platformele online organizează „ecosistemul” internetului, ceea ce reprezintă o transformare profundă a conceptului de *World Wide Web*, aducând însă și noi oportunități și provocări.

82 % dintre IMM-urile respondente la un sondaj Eurobarometru recent privind platformele online se bazează pe motoarele de căutare pentru a promova produse și/sau servicii online. 66 % indică faptul că poziția lor în rezultatele căutării are un impact semnificativ asupra vânzărilor.³⁶ Aproape jumătate (42 %) dintre IMM-urile respondente utilizează piețele online pentru a-și vinde produsele și serviciile. În plus, 90 % dintre respondenții la ancheta Comisiei privind practicile comerciale platform-to-business (platforme-întreprinderi) utilizează platforme online de comunicare socială în scopuri comerciale³⁷.

Majoritatea respondenților (53 %) la un sondaj Eurobarometru din 2016 au afirmat că urmăresc dezbateri pe platformele de comunicare socială, de exemplu, citind articole pe internet sau prin intermediul rețelelor sociale online sau al blogurilor. Marea majoritate a persoanelor care urmăresc dezbateri sau participă la acestea au auzit, au citit, au văzut sau au experimentat ele însele cazuri în care abuzuri, discursuri de incitare la ură sau amenințări au fost adresate jurnaliștilor/autorilor de bloguri/persoanelor active pe platformele de comunicare socială (75 %).³⁸

În Comunicarea sa din mai 2016 privind platformele online,³⁹ Comisia a identificat două aspecte specifice pentru investigare suplimentară: protejarea unui mediu de afaceri echitabil și favorabil inovării și asigurarea eliminării în timp util și în mod eficace a conținutului online ilegal⁴⁰ de pe platformele online, pe baza unui sistem corespunzător de control și de echilibru⁴¹.

³⁶ Flash Eurobarometru 439 „Utilizarea piețelor online și a motoarelor de căutare de către IMM-uri”, din iunie 2016.

³⁷ Ecorys/Kantar TNS, „IMM-urile europene și utilizarea platformelor digitale”, ianuarie 2017.

³⁸ Eurobarometrul special 452, octombrie 2016.

³⁹ COM (2016) 288.

⁴⁰ De exemplu, incitare la violență și ură (și anume discursuri ilegale de incitare la ură), incitare la terorism sau materiale care prezintă abuzuri sexuale asupra copiilor.

⁴¹ Analize similare au fost efectuate în unele state membre, inclusiv, cel mai recent, în Germania, unde Cartea albă privind platformele online susține măsurile luate în domenii esențiale la nivelul UE. (Ministerul Federal

Asigurarea unei economii bazate pe platforme echitabile și favorabile inovării

Comisia a organizat un exercițiu de colectare de date privind **practicile comerciale platform-to-business**. Rezultatele preliminare indică faptul că unele platforme online sunt angajate în practici comerciale care pot aduce prejudicii utilizatorilor lor profesioniști, cum ar fi eliminarea („scoaterea de pe listă” a) produselor sau a serviciilor fără o notificare corespunzătoare sau fără vreo posibilitate efectivă de a contesta decizia platformei. Există o preocupare generală cu privire la faptul că unele platforme își pot favoriza propriile produse sau servicii sau fac discriminări în alt mod între diferiți furnizori și comercianți și restricționează accesul la date cu caracter personal sau fără caracter personal, precum și utilizarea acestora, inclusiv a celor generate în mod direct de activitățile unei societăți desfășurate pe platforme. Lipsa de transparență, de exemplu, în ceea ce privește ierarhizarea sau rezultatele căutării, ori lipsa de claritate în ceea ce privește anumite legislații sau politici aplicabile au fost, de asemenea, identificate ca fiind aspecte esențiale. Un procent semnificativ de dezacorduri între utilizatorii profesioniști și platformele online rămâne nesoluționat, fapt care poate genera un impact negativ important pentru întreprinderile afectate⁴². Absența generală a unui mecanism accesibil de recurs, care ar ajuta utilizatorii-întreprinderi să soluționeze în mod rapid și eficace problemele care apar, constituie, de asemenea, o caracteristică esențială în contextul platform-to-business, astfel cum este evidențiat de dovezile apărute.

În analiza modului de abordare a acestor eventuale preocupări, obiectivul general de politică al Comisiei este de a proteja, în economia online, un mediu de afaceri echitabil, previzibil, durabil și care, în cele din urmă, să ofere încredere.

Combaterea conținutului online ilegal

Combaterea proliferării conținutului online ilegal necesită acțiuni ferme din partea tuturor părților interesate. În același timp, drepturile fundamentale, precum libertatea de exprimare, trebuie protejate, iar inovarea trebuie încurajată. Comisia și-a asumat angajamentul de a menține un regim de răspundere echilibrat și previzibil pentru platformele online și de a urmări o abordare sectorială, orientată spre probleme, în ceea ce privește combaterea conținutului online ilegal⁴³.

Pentru a contribui la consolidarea încrederii în mediul online, Comisia s-a angajat să analizeze necesitatea unor mecanisme oficiale, la nivelul întregii Uniuni Europene și de eliminare a conținutului ilegal („notificare și acțiune”), precum și necesitatea unor orientări cu privire la normele în materie de răspundere și la sprijinul acordat platformelor care pun în practică în mod proactiv măsuri pentru combaterea conținutului ilegal. Pe baza progreselor recente și a reușitelor în ceea ce privește numeroase dialoguri desfășurate pe platforme în cadrul pieței unice digitale, Comisia consideră că există posibilitatea de a coordona mai bine inițiativele în curs, pentru a asigura o coerență sporită și o monitorizare coordonată în vederea consolidării impactului dialogurilor. Discutarea aspectelor și a principiilor procedurale privind eliminarea conținutului ilegal va face parte din activitatea viitoare a Comisiei în colaborare cu platformele. Acest demers ar viza aspecte precum cerințele procedurale minime pentru procedurile „de notificare și de acțiune” ale intermediarilor online, de exemplu, cu privire la

---

al Economiei și Energiei din Germania: Cartea albă privind platformele digitale, martie 2017).

⁴² SWD(2017) 155.

⁴³ Printre măsurile legislative relevante se numără pachetul din 2016 privind drepturile de autor și revizuirea propusă a Directivei serviciilor mass-media audiovizuale.

criterii de calitate pentru procedurile de notificare și de contranotificare, obligațiile de raportare, mecanismele de consultare a părților terțe, sistemele de soluționare a litigiilor și coordonarea cu autoritățile publice, precum și măsurile împotriva încălcărilor repetate și împotriva notificărilor abuzive, cu rea-credință. Această acțiune ar trebui întreprinsă în sinergie cu dialogurile aflate deja în desfășurare și cu activitățile lansate în alte domenii, cum ar fi în cadrul Agendei europene privind securitatea, și fără a aduce atingere acestor dialoguri. Alte activități în acest domeniu ar putea viza promovarea bunelor practici industriale, de exemplu în ceea ce privește programele oficiale de semnalare a încălcării.

Comisia

- *va elabora acțiuni de abordare a aspectelor legate de clauzele contractuale și practicile comerciale abuzive identificate în relațiile platform-to-business, inclusiv prin analizarea soluționării litigiilor, a criteriilor privind practicile echitabile și a transparenței. Pe baza unei evaluări a impactului și a informațiilor obținute în urma dialogurilor structurate cu statele membre și cu părțile interesate, aceste acțiuni s-ar putea concretiza într-un instrument legislativ. Această activitate va fi încheiată până la finalul anului 2017. De asemenea, Comisia va continua să-și utilizeze competențele de aplicare a legii în domeniul concurenței ori de câte ori acest lucru este relevant;*
- *va asigura o mai bună coordonare a dialogurilor desfășurate pe platforme din cadrul pieței unice digitale, concentrându-se asupra mecanismelor și soluțiilor tehnice de eliminare a conținutului ilegal, în vederea creșterii eficacității acestora, cu respectarea deplină a drepturilor fundamentale. După caz, obiectivul ar trebui să fie susținerea acestor mecanisme cu orientări privind aspecte procedurale coerente, cum ar fi notificarea și eliminarea conținutului ilegal, asigurând, în același timp, transparența și sistemele necesare de control și echilibru pentru a proteja drepturile fundamentale, evitând eliminarea în exces a conținutului legal. Comisia va oferi, de asemenea, orientări privind normele în materie de răspundere și sprijin pentru platforme în ceea ce privește măsurile voluntare adoptate de platforme atunci când acestea desfășoară activități în mod proactiv pentru a elimina conținutul ilegal, acționând cu bună-credință. Această activitate ar trebui să producă primele rezultate concrete până la finalul anului 2017.*

3.2 Dezvoltarea unei economii europene a datelor

Economia datelor poate contribui la creșterea întreprinderilor, la modernizarea serviciilor publice și la capacitatea cetățenilor. Pentru ca acest lucru să devină realitate, datele trebuie să fie accesibile în mod continuu și să poată circula liber în cadrul pieței unice, însoțite de calculul de înaltă performanță necesar pentru analiza lor.

Presupunând că un cadru juridic și de politică adecvat pentru economia datelor va fi pus în practică în timp util, valoarea economiei datelor va crește la 739 de miliarde EUR până în 2020, reprezentând 4 % din PIB-ul total al UE (mai mult decât dublul valorii din prezent), iar numărul profesioniștilor în domeniul datelor va crește de la peste 6 milioane în 2016 la peste 10 milioane până în 2020⁴⁴, potrivit estimărilor unui scenariu de creștere ridicată⁴⁵.

⁴⁴ Studiu European Data Market, SMART 2013/63, disponibil la: <http://datalandscape.eu/>.

⁴⁵ Scenariul de creștere ridicată este caracterizat de un rol mai puternic al inovării digitale și de investiții

Legislația EU⁴⁶ interzice restricțiile asupra liberei circulații a datelor cu caracter personal în Uniunea Europeană pe motive legate de protecția datelor cu caracter personal. Totuși, alte tipuri de restricții nu sunt vizate de Regulamentul general privind protecția datelor. În plus, datele fără caracter personal⁴⁷ nu intră în sfera de aplicare a normelor actuale.

Printre datele fără caracter personal se numără evidențele fiscale, cum ar fi facturile, documentele de contabilitate sau cele aferente înregistrării unei societăți. Alte exemple includ datele privind agricultura de precizie (care contribuie la monitorizarea și optimizarea utilizării pesticidelor, a nutrienților și a apei) sau cele provenite de la senzori care comunică datele pe care le înregistrează, cum ar fi temperatura sau caracteristicile vântului, de exemplu, în turbinele eoliene, ori datele privind necesitățile de întreținere pentru roboții industriali, de exemplu, atunci când au rămas fără vopsea.

Pentru a asigura **libera circulație** eficace și fiabilă a **datelor fără caracter personal**, statele membre și industria ar trebui să fie ghidate de principiul liberei circulații a datelor pe teritoriul UE. Cerințele privind locul datelor, care presupune stocarea și prelucrarea datelor pe anumite teritorii, ar fi justificate numai în cazuri limitate, cum ar fi în scopul asigurării securității naționale.

Pentru a încuraja abordări comune, Comisia a organizat o consultare publică⁴⁸, precum și un schimb detaliat cu statele membre cu privire la cadrul de cooperare al UE privind libera circulație a datelor în cadrul pieței unice digitale. Pe lângă principiul liberei circulații a datelor în UE, acest cadru ar putea aborda interesele legitime ale statelor membre cu privire la stocarea sigură, asigurând, în același timp, disponibilitatea transfrontalieră a datelor în scopuri de reglementare, de exemplu, în scopuri fiscale, dar garantând, în același timp, beneficiile economice și de altă natură care decurg din libera circulație a datelor fără caracter personal. Comisia are în vedere alte acțiuni suplimentare pentru a acoperi contractele cloud pentru utilizatorii-întreprinderi și schimbarea furnizorilor de servicii cloud, în conformitate cu Inițiativa europeană în domeniul cloud computingului.⁴⁹

Comisia ar putea iniția, de asemenea, proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, dacă identifică dovezi potrivit cărora normele actuale privind libera circulație a serviciilor nu sunt puse în aplicare în mod corespunzător. În plus, Comisia va monitoriza îndeaproape modul în care statele membre vor aplica clauzele privind specificația prevăzute în Regulamentul general privind protecția datelor, de exemplu în ceea ce privește datele genetice, biometrice și cele referitoare la starea de sănătate⁵⁰, pentru a se asigura că libera circulație a datelor cu caracter personal pe teritoriul Uniunii nu este restricționată în mod necorespunzător.

---

generale mai ridicate în domeniul TIC ca procent din PIB.

⁴⁶ Articolul 1 alineatul (2), Directiva 95/46/CE; Articolul 1 alineatul (3), Regulamentul general privind protecția datelor.

⁴⁷ În sensul articolului 4 alineatul (1) din Regulamentul general privind protecția datelor, „date cu caracter personal» înseamnă orice informații privind o persoană fizică identificată sau identificabilă”.

⁴⁸ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/public-consultation-building-european-data-economy>

⁴⁹ COM (2016) 178.

⁵⁰ De exemplu, în conformitate cu articolul 9 alineatul (4) din Regulamentul general privind protecția datelor, „statele membre pot menține sau introduce condiții suplimentare, inclusiv restricții, în ceea ce privește prelucrarea de date genetice, date biometrice sau date privind sănătatea”.

Deși există norme armonizate privind datele cu caracter personal, accesul la **datele fără caracter personal** într-un context business-to-business și reutilizarea acestora sunt aspecte gestionate între întreprinderi, pe bază contractuală, de la caz la caz. Pe baza consultării publice ca urmare a comunicării intitulate „Construirea unei economii europene a datelor”⁵¹, Comisia evaluează dacă absența unui cadru clar de acces la datele fără caracter personal descurajează inovarea și creșterea, în special pentru IMM-uri, și dacă este nevoie de inițiative pentru a stimula accesul la date și utilizarea acestora în mod echitabil și echilibrat. Activitatea Comisiei privind accesul la date și utilizarea acestora va include analiza posibilității de eliberare suplimentară a datelor publice⁵² și a datelor obținute prin finanțare din fondurile publice, având în vedere faptul că aceasta reprezintă o sursă importantă de date pentru serviciile inovatoare și pentru cercetarea științifică⁵³. În plus, aceasta va analiza accesul la datele deținute în sisteme private pentru administrațiile publice, în condiții clar definite, în vederea executării sarcinilor lor de interes public.

Dezvoltarea **internetului obiectelor** aduce noi provocări semnificative din punctul de vedere al siguranței sistemelor, produselor și serviciilor conectate, precum și al răspunderii întreprinderilor. Senzorii defecti, software-ul vulnerabil sau conectivitatea instabilă pot crea dificultăți în stabilirea celor responsabili din punct de vedere tehnic și juridic pentru orice prejudiciu creat. Comisia va lua în considerare posibila necesitate de a adapta cadrul juridic actual, astfel încât acesta să țină seama de noile evoluții tehnologice (inclusiv robotica, inteligența artificială sau imprimarea 3D), în special din perspectiva răspunderii civile și ținând seama de rezultatele evaluării în curs a Directivei privind răspunderea pentru produsele cu defect și a Directivei privind echipamentele tehnice. Caracterul previzibil în ceea ce privește accesul la tehnologie protejată prin brevete, aprobată prin standarde (brevete esențiale pentru standarde) este esențial pentru dezvoltarea internetului obiectelor, în cadrul căruia o gamă largă de sectoare va pune în aplicare standarde privind conectivitatea mobilă. Comisia evaluează mijloacele eficiente de asigurare a unui cadru echilibrat pentru autorizarea acestui tip de proprietate intelectuală, respectând deopotrivă interesele dezvoltatorilor și utilizatorilor tehnologiei.

Comisia:

- *până în toamna anului 2017, sub rezerva unei evaluări a impactului, va elabora o propunere legislativă privind cadrul de cooperare referitor la libera circulație a datelor în UE, care să ia în considerare principiul liberei circulații a datelor pe teritoriul UE, principiul transferului datelor fără caracter personal, inclusiv în cazul schimbării serviciilor pentru întreprinderi, cum ar fi serviciile cloud, precum și principiul disponibilității anumitor date în scopuri de control de reglementare, de asemenea, atunci când datele sunt stocate în alt stat membru;*
- *în primăvara anului 2018, pe baza unui evaluări a legislației existente și sub rezerva unei evaluări a impactului, va elabora o inițiativă privind accesibilitatea și reutilizarea datelor publice și a datelor obținute prin finanțare din fondurile publice și va analiza în continuare problema datelor deținute în sisteme private, care sunt de interes public.*

⁵¹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/public-consultation-building-european-data-economy> .

⁵² De exemplu, datele spațiale și de observare a Pământului, care se bazează pe Directiva 2007/2/CE (Inspire).

⁵³ Pe baza Directivei 2007/2/CE de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (Inspire) și a evaluării acțiunilor ulterioare Directivei 2003/98/CE privind reutilizarea informațiilor din sectorul public, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2013/37/UE.

- *De asemenea, Comisia va analiza în continuare oportunitatea definerii unor principii care să stabilească cine este responsabil în cazul prejudiciilor cauzate de produsele care utilizează date în mod intensiv.*
- *Comisia va continua să analizeze necesitatea unor măsuri care să vizeze aspectele emergente legate de date, astfel cum sunt identificate în Comunicarea din ianuarie 2017, cum ar fi drepturile de acces la date.*

3.3 Încurajarea unui ecosistem cibernetic de încredere: Abordarea în comun a provocărilor legate de securitatea cibernetică

Societatea se reorientează de la dispozitivele specifice conectate (computere, telefoane inteligente sau dispozitive portabile) la conectivitatea omniprezentă (articole electrocasnice, bunuri industriale etc.). Se estimează că, până în 2020, 6 miliarde de dispozitive electrocasnice (televizoare, frigidere, mașini de spălat etc.) vor fi conectate la internet numai în UE⁵⁴. O economie și o societate conectate sunt mai vulnerabile la amenințările și atacurile cibernetice și necesită măsuri de apărare mai solide. Această dependență sporită de rețele înseamnă că mediul nostru conectat este doar la fel de sigur ca veriga sa cea mai slabă, iar orice breșă poate cauza prejudicii semnificative. Orice vulnerabilitate, cum ar fi o conexiune sau un produs neasigurat, poate fi exploatată cu efecte care variază de la inconveniente și pierderi de valoare redusă la încălcări la scară largă a securității datelor cu caracter personal, terorism și subminarea proceselor democratice.

Atacurile cibernetice sunt în creștere, măsurile de abordare a acestora se confruntă cu o problemă: în timp ce atacurile cibernetice sunt, adesea, de natură transfrontalieră, competențele de aplicare a legii sunt strict naționale. Peste 4 000 de atacuri de tip *ransomware* au avut loc în fiecare zi de la începutul anului 2016, reprezentând o creștere de 300 % față de 2015⁵⁵. Aceste atacuri prejudiciază întreprinderile de toate dimensiunile și subminează încrederea în economia digitală, precum și în instituțiile noastre democratice. Atacurile cibernetice la scară largă ar putea perturba serviciile în întreaga UE și ar putea fi utilizate de autorii de atacuri hibride⁵⁶. Această situație necesită un răspuns și o gestionare a crizei eficiente la nivelul UE, pe baza unor politici specifice în domeniul cibernetic și a unor instrumente mai extinse pentru solidaritatea și asistența reciprocă europeană⁵⁷.

Europa a adoptat măsuri importante pentru a asigura securitatea cibernetică și pentru a spori încrederea în tehnologiile digitale. În 2013 a fost adoptată o strategie de securitate cibernetică a Uniunii Europene⁵⁸. Primul act legislativ al Uniunii privind securitatea cibernetică, și anume Directiva privind securitatea rețelilor și a sistemelor informatice (Directiva NIS)⁵⁹, a fost adoptat în iulie 2016. Directiva a pus în aplicare structurile necesare pentru cooperarea

⁵⁴ Soluții IDC și TXT (2014), SMART 2013/0037 Combinația cloud și internetul obiectelor, studiu efectuat pentru Comisia Europeană.

⁵⁵ Cum să vă protejați rețelele de programele ransomware, CCIPS, 2016 <https://www.justice.gov/criminal-ccips/file/872771/download>.

⁵⁶ JOIN (2016) 18.

⁵⁷ Precum echipele de intervenție în caz de incidente de securitate informatică, prevăzute de Directiva 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelilor și a sistemelor informatice în Uniune, CERT-EU sau clauza de solidaritate (articolul 222 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene).

⁵⁸ Strategia de securitate cibernetică a Uniunii Europene: un spațiu cibernetic deschis, sigur și securizat; JOIN (2013)1.

⁵⁹ Directiva (UE) 2016/1148 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelilor și a sistemelor informatice în Uniune.

strategică și operațională între statele membre și pentru creșterea nivelului de reziliență al rețelelor și al sistemelor informatice de pe teritoriul UE.

În contextul unor amenințări semnificativ diferite față de cele din anul 2013, **Strategia de securitate cibernetică a UE** trebuie revizuită. În prezent, se evaluează eficacitatea acesteia, demers menit să identifice inclusiv deficiențele acțiunilor UE. Această evaluare va fi inclusă într-o revizuire integrată și orientată spre viitor, care să determine modul în care UE poate aduce valoare adăugată în ceea ce privește prevenirea și rezistența, răspunsul, descurajarea, gestionarea crizei și rolul UE la nivel global în încurajarea securității cibernetice.

Ca urmare a recentei consultări publice și a evaluării performanței, aflate în desfășurare⁶⁰, este necesară, de asemenea, o revizuire a mandatului și a sarcinilor **Agenției Uniunii Europene pentru Securitatea Rețelelor și a Informațiilor** (ENISA), luând în considerare, în mod special, noul său rol în temeiul Directivei NIS.

Produsele și serviciile conectate trebuie să fie sigure din momentul în care sunt introduse pe piață. Dezvoltarea aplicațiilor de volume mari de date și de tip cloud trebuie, de asemenea, să fie sigure din punct de vedere informatic și să respecte legislația UE în materie de protecție a datelor. **Crearea unui cadru european de securitate al TIC**, care să stabilească norme privind modul de organizare a certificării securității în domeniul TIC în UE, ar putea menține încrederea în internet și, deopotrivă, ar putea aborda fragmentarea actuală a pieței securității cibernetice.

De asemenea, este nevoie să se mențină și să se dezvolte **capacitățile industriale esențiale ale securității cibernetice** în UE. Pe baza parteneriatului public-privat privind securitatea cibernetică, creat în 2016, care va atrage investiții de până la 1,8 miliarde EUR până în 2020, se va analiza în continuare modul în care Uniunea și statele sale membre ar putea investi împreună mai multe resurse pentru a consolida în comun reziliența securității cibernetice, pentru a stimula cercetarea și pentru a asigura o industrie solidă a securității cibernetice la nivelul tuturor sectoarelor (de exemplu, energie, transporturi, finanțe, sănătate) care se confruntă cu provocări comune în materie de securitate cibernetică⁶¹.

Până în septembrie 2017, Comisia,

- *împreună cu înaltul reprezentant/vicepreședintele, va revizui Strategia de securitate cibernetică a UE din 2013, pentru a aborda riscurile întâmpinate în prezent, pentru a contribui la îmbunătățirea securității în Uniune și în statele membre și pentru a spori încrederea întreprinderilor și a cetățenilor în economia și în societatea digitală. Aceasta se va baza pe evaluarea realizărilor Strategiei de securitate cibernetică a UE din 2013;*
- *va revizui mandatul ENISA, pentru a defini rolul acesteia în ecosistemul modificat al securității cibernetice, inclusiv aliniindu-l la cerințele Directivei NIS, pe baza recentei consultări publice și a rezultatelor evaluării în curs;*
- *va elabora măsuri privind standardele în materie de securitate cibernetică, certificarea și etichetarea, astfel încât sistemele bazate pe TIC, inclusiv obiectele conectate, să devină mai sigure din punct de vedere informatic.*

⁶⁰ http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2017_cnect_002_evaluation_enisa_en.pdf

⁶¹ https://ec.europa.eu/research/sam/pdf/sam_cybersecurity_report.pdf#view=fit&pagemode=none .

4. Gestionarea transformării digitale a societății și a economiei noastre

Mai multe acțiuni de politică sunt în desfășurare în cadrul Strategiei privind piața unică digitală, care necesită eforturi sporite pentru a valorifica oportunitățile și pentru a aborda provocările digitalizării. Crescând productivitatea societăților, tehnologiile digitale sunt deosebit de importante pentru economia UE. Acestea pot menține locurile de muncă în Europa, care, în caz contrar, ar determina alternative cu costuri mai reduse. Sprijinirea întreprinderilor nou-înființate cu creștere ridicată și a întreprinderilor care se extind aduce beneficii din punctul de vedere al inovării și al ocupării forței de muncă, întrucât, de obicei, aceste societăți creează noi locuri de muncă⁶². Transformarea digitală ajută industriile tradiționale să producă noi bunuri într-un mod mai eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor și permite autorităților publice să furnizeze servicii mai bune, mai rapide și mai ieftine. Astfel au apărut sectoare economice complet noi, cum ar fi economia aplicațiilor. Totuși, această transformare digitală poate declanșa și provocări sau perturbări economice și sociale⁶³.

În acest context, trebuie să ne asigurăm că cetățenii și întreprinderile beneficiază de aceste tehnologii și servicii noi, precum și să depunem eforturi deosebite pentru a preveni rămânerea în urmă a anumitor persoane sau regiuni. UE trebuie să contribuie la asigurarea combinației corecte de acțiuni de politică pentru a gestiona procesul de transformare digitală.

4.1 Competențe digitale și oportunități pentru toți

Ca în cazul progreselor tehnologice anterioare, digitalizarea va avea repercusiuni asupra pieței forței de muncă: unele locuri de muncă vor fi înlocuite, unele vor fi create și multe locuri de muncă vor fi transformate. Chiar dacă, pentru moment, este imposibil de estimat impactul real, este evident că transformarea digitală trebuie uniformizată și însoțită de politici publice.

În ultimii 10 ani, numărul specialiștilor angajați în domeniul TIC din UE a crescut cu aproximativ 2 milioane⁶⁴, dar patru din zece societăți din Europa care au avut nevoie de specialiști TIC în 2015 au raportat dificultăți în ocuparea posturilor vacante⁶⁵.

Deja 90 % din numărul total de locuri de muncă necesită cel puțin un anumit nivel de competențe digitale, iar astfel de competențe devin, de asemenea, tot mai importante pentru persoanele care vor să se angajeze în activități sociale și civice⁶⁶. Europa își îmbunătățește competențele digitale, dar progresele sunt lente și există variații semnificative⁶⁷. În 2016, 44 % din populația UE și 37 % din forța de muncă se situau la un nivel insuficient al

⁶² COM (2016) 733.

⁶³ Referitor la provocările și impactul digitalizării asupra pieței forței de muncă și economiei, a se vedea situația socială și a ocupării forței de muncă din Europa (ESDE) revizuită, 2016, SWD (2016) 477, partea 6/8.

⁶⁴ Eurostat 2016. Cifre pentru perioada 2006-2015.

⁶⁵ Eurostat, Specialiști în domeniul TIC – statistici privind posturile vacante dificil de ocupat în cadrul întreprinderilor, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/ICT_specialists_-_statistics_on_hard-to-fill_vacancies_in_enterprises.

⁶⁶ Raportul privind progresele digitale înregistrate la nivel european (EDPR) 2017, SWD (2017) 160.

⁶⁷ Cel puțin 70 % din populație deține competențe digitale de bază sau avansate în Finlanda, Luxemburg și Regatul Unit, comparativ cu mai puțin de 40 % în Italia, Cipru, Grecia, Bulgaria și România, Raportul privind progresele digitale înregistrate la nivel european, 2017.

competențelor digitale⁶⁸. În mod îngrijorător, aproape jumătate dintre întreprinderile europene încă nu pun în aplicare strategii pentru a-și recalifica forța de muncă⁶⁹.

Lucrătorii au nevoie de noi competențe care să le permită să beneficieze de introducerea de noi tehnologii. Această situație va necesita investiții masive. În iunie 2016, **Noua agendă pentru competențe în Europa**⁷⁰ a stabilit că noile competențe digitale ar trebui considerate ca făcând parte din setul esențial de competențe pentru viitor, fapt subliniat și de pilonul european al drepturilor sociale⁷¹. Acest demers include o acțiune de sporire a nivelului competențelor de bază ale adulților, inclusiv al competențelor digitale, prin adoptarea de către Consiliu, în decembrie 2016, a unei recomandări care prevede planuri naționale de acțiune până la jumătatea anului 2018⁷². **Coaliția pentru competențe și locuri de muncă în sectorul digital**⁷³ mobilizează întreprinderi, parteneri sociali și autorități publice pentru îmbunătățirea competențelor digitale și poate contribui la optimizarea utilizării fondurilor UE pentru a crește nivelul de competențe și capacitatea de inserție profesională. De asemenea, parteneriatele astfel create pot ajuta Comisia la lansarea și la realizarea, în 2018, a proiectului-pilot „Oportunitatea digitală”, care va urmări să ofere absolvenților o experiență practică prin intermediul stagiilor transfrontaliere în domeniul digital.

Totuși, în pofida numeroaselor reforme de la nivelul UE, Comisia își exprimă preocuparea și consideră că există o nevoie clară de a se întreprinde mai multe măsuri și de a se înregistra progrese mai mari în ceea ce privește competențele la nivel național. În timp ce economia și societatea noastră sunt într-o schimbare rapidă, modificarea modurilor în care învățăm și formăm persoanele a crescut doar gradual. În ritmul actual, se adâncește decalajul dintre competențele pe care le dețin oamenii și competențele de care au nevoie. Statele membre trebuie să ia măsuri, iar Comisia este pregătită să ofere ajutor, acordându-le suport politic și instrumente practice, pentru ca acestea să-și modernizeze sistemele de educație și de formare⁷⁴.

Punerea rapidă în aplicare de către statele membre a agendei și a inițiativelor pentru competențe trebuie să fie o prioritate care să însoțească transformarea digitală.

Comisia:

- *solicită statelor membre să pună rapid în aplicare Noua agendă pentru competențe în Europa, în special Recomandarea Consiliului privind parcursurile de actualizare a competențelor: noi oportunități pentru adulți, precum și angajamentele lor la nivel național asumate în cadrul Coaliției pentru competențe și locuri de muncă în sectorul digital;*
- *va lansa sistemul „Oportunități digitale” pentru stagii transfrontaliere în domeniul digital în 2018.*

⁶⁸ Raportul privind progresele digitale înregistrate la nivel european, 2017.

⁶⁹ Comisia Europeană, Tabloul de bord privind transformarea digitală, ianuarie 2017.

⁷⁰ COM(2016) 381.

⁷¹ COM(2017) 250, C(2017) 2600 și SWD(2017) 201, p. 6-7.

⁷² Recomandarea Consiliului din 19 decembrie 2016 privind parcursurile de actualizare a competențelor: noi oportunități pentru adulți (2016/C484/01).

⁷³ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-skills-jobs-coalition>.

⁷⁴ În special în contextul cadrului strategic „Educație și formare 2020”, prin intermediul căruia un grup de lucru dedicat discută pe tema educației și a competențelor digitale http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/expert-groups/digital-skills-competences_en.

4.2 Întreprinderile nou-înființate și digitalizarea industriei și a sectoarelor serviciilor

Ritmul schimbării tehnologice indică faptul că societățile care nu reușesc să facă tranziția vor rămâne în urmă. Procesul stimulării competențelor digitale trebuie să fie însoțit de asimilarea tehnologiilor digitale de către societățile de toate dimensiunile și de către industrii. Aceasta reprezintă o oportunitate, în special pentru întreprinderile nou-înființate și pentru IMM-uri, de a crea produse și servicii noi și mai bune, la un cost mai redus și cu mai puține resurse, iar politicile UE sunt astfel conturate încât să ajute întreprinderile să o valorifice la maximum.

Pentru a ajuta întreprinderile europene să profite în totalitate de beneficiile tehnologiei digitale, în aprilie 2016, Comisia a adoptat o strategie cuprinzătoare privind **digitalizarea industriei europene**⁷⁵, care include măsuri de încurajare a inițiativelor naționale ce vizează digitalizarea industriei, în vederea cooperării și a schimbului de experiență. În acest scop, cu ocazia Zilei Digitale, la Roma, la 23 martie 2017, a fost lansată „Platforma europeană a inițiativelor naționale”.

Pentru următorii trei ani, programul Orizont 2020 planifică o sumă suplimentară de 300 de milioane EUR destinată activităților legate de **centrele de inovare digitală**, care sunt esențiale pentru sprijinirea întreprinderilor nou-înființate și a inovării la nivel local. Este, de asemenea, planificată o investiție continuă de aproape 3,2 miliarde EUR în tehnologii esențiale, inclusiv în nanoelectronică, fonică, robotică, 5G, calcul de înaltă performanță, volume mari de date, tehnologie de tip cloud computing, inteligență artificială, și în integrarea lor de-a lungul lanțurilor valorice cu linii-pilot și bancuri de testare. Din aceste investiții, 300 de milioane EUR au fost prevăzute în mod specific pentru dezvoltarea **generației viitoare de platforme industriale digitale**, în special prin noi modele arhitecturale de referință, care să determine crearea de fabrici și servicii inteligente. Un factor esențial de succes pentru digitalizarea industriei UE este mobilizarea unei mase critice de investiții prin asigurarea finanțării investițiilor europene totale în C&I prin intermediul altor investiții private și investiții publice naționale, în special prin intermediul parteneriatelor public-privat, pentru a crește impactul acestora asupra tuturor sectoarelor economiei. Aceasta ridică investițiile totale europene în C&I la aproximativ 5,5 miliarde EUR, sumă care va fi finanțată în continuare prin investiții private și investiții publice naționale, în special prin intermediul parteneriatelor public-privat, pentru a crește impactul asupra tuturor sectoarelor economiei.

Sectorul **energetic** trece printr-o transformare profundă. Propunerile din cadrul pachetului „Energie curată pentru toți europenii”⁷⁶ vor consolida prevederile existente cu privire la accesul liber al consumatorilor la datele lor de consum. Acestea pot fi utilizate, printre altele, pentru a identifica și a elimina sărăcia energetică sau pentru a îmbunătăți eficiența energetică a clădirilor. De asemenea, măsurile propuse vor îmbunătăți accesul la datele de măsurare, care sunt importante pentru a-i ajuta pe consumatori să beneficieze de optimizarea consumului lor și pentru a ajuta societățile din domeniul energetic și furnizorii de servicii să-și adapteze ofertele la consumatori specifici. În plus, tehnologiile digitale contribuie la o **utilizare mai eficientă a resurselor** de-a lungul ciclului de viață al produselor, care se află în centrul Planului UE pentru economia circulară⁷⁷. Integrarea deplină a tehnologiilor digitale (automatizare și robotizare) în procesele de producție poate îmbunătăți reciclarea și

⁷⁵ COM (2016) 180.

⁷⁶ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition>.

⁷⁷ COM (2015) 614 final, Închiderea buclei - un plan de acțiune al UE pentru economia circulară.

dezmembrarea produselor, precum și dezvoltarea sistemelor automate de sortare și de recuperare de înaltă calitate.

În **transporturi**, trecerea la o **mobilitate cooperativă, conectată și automată** poate reduce accidentele, poluarea și congestia și îmbunătățește traficul, gestionarea capacităților, precum și eficiența energetică. De asemenea, consolidează competitivitatea transporturilor și a industriilor digitale și contribuie la integrarea diferitelor modele de transport într-un sistem de mobilitate adaptat nevoilor utilizatorilor săi, fie din domeniul logisticii transporturilor, fie persoane fizice, inclusiv ale celor care necesită asistență specială. În acest context, sunt esențiale standardele care asigură interoperabilitatea la nivelul infrastructurii de transport, al datelor, al aplicațiilor, al serviciilor și al rețelelor. Printr-o scrisoare de intenție semnată în luna martie, 27 de state membre ale UE, Elveția și Norvegia⁷⁸ și-au exprimat disponibilitatea de a coopera la studii transfrontaliere privind siguranța rutieră, accesul la date, calitatea datelor și răspunderea pentru acestea, conectivitatea și tehnologiile digitale. În mod clar, lansarea de vehicule conectate și cu un grad înalt de automatizare reprezintă una dintre provocările majore cu care se confruntă industria autovehiculelor din UE, pentru a rămâne competitivă la nivel internațional. De asemenea, Comisia lucrează la un pachet cuprinzător de măsuri privind mobilitatea, preconizat a fi prezentat în două etape, în a doua parte a anului 2017.

Noi abordări în sectorul **financiar**, care au devenit posibile cu ajutorul tehnologiilor digitale („**FinTech**”), pot îmbunătăți accesul întreprinderilor la finanțare, pot consolida competitivitatea, pot aduce beneficii consumatorilor și pot stimula creșterea întreprinderilor nou-înființate. O consultare publică⁷⁹ a fost lansată pentru a contribui la elaborarea de acțiuni la nivelul UE ca parte a uniunii piețelor de capital. Tehnologia **blockchain**⁸⁰ este, de asemenea, una dintre tehnologiile inovatoare care au un impact potențial enorm asupra sectorului financiar, dar nu numai. Se are în vedere un observator european privind tehnologiile blockchain, pentru a identifica și a monitoriza evoluțiile, pentru a crea expertiză și pentru a promova cazurile de utilizare.

La nivelul tuturor sectoarelor industriale și de servicii, standardele TIC, în special standardele deschise, joacă un rol important în digitalizare, asigurând interoperabilitatea, atenuând obstacolele din calea pieței și promovând inovarea⁸¹. Promovarea acestor standarde la nivel mondial contribuie la asigurarea influenței europene asupra economiei globalizate, dincolo de piața unică.

Comisia:

- *solicită statelor membre să pună în aplicare pe deplin strategia privind digitalizarea industriei europene și să facă bilanțul rezultatelor obținute până la începutul anului 2018;*

⁷⁸ http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=43821.

⁷⁹ https://ec.europa.eu/info/finance-consultations-2017-fintech_en.

⁸⁰ Tehnologia blockchain se referă la un registru public care conține toate tranzacțiile care au avut loc la nivelul unei rețele colaborative. Aceasta este o tehnologie descentralizată, care le permite participanților la rețelele colaborative să efectueze tranzacții, cum ar fi plățile online, fără a fi necesară trecerea prin filtrul unei autorități centrale de încredere (un „intermediar”), <https://www.enisa.europa.eu/topics/national-csirt-network/glossary/blockchain>.

⁸¹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/communication-ict-standardisation-priorities-digital-single-market>.

- va prezenta un pachet cuprinzător privind mobilitatea, luând în considerare în mod corespunzător aspectele digitale, în primăvara anului 2017; va continua să coopereze în mod activ cu statele membre și cu părțile interesate în ceea ce privește punerea în aplicare a acțiunilor prevăzute în scrisoarea de intenție semnată de statele membre la 23 martie 2017.

4.3 Inovarea digitală pentru modernizarea serviciilor publice

Modernizarea administrației publice

Tehnologiile digitale permit autorităților publice să furnizeze servicii mai rapid, mai precis și mai eficient. Multe state membre dispun deja de programe importante de modernizare, care aduc beneficii generalizate cetățenilor lor. La nivelul UE, **Planul de acțiune privind guvernarea electronică 2016-2020**⁸² urmărește accelerarea și extinderea sferei de aplicare a digitalizării, crescând, astfel, eficiența administrațiilor publice și facilitând libera circulație a întreprinderilor și a cetățenilor. Economiiile pot fi determinate de proceduri administrative mai simple pentru cetățeni și societăți, cum ar fi principiile „digital prin definiție”⁸³ și „doar o singură dată”⁸⁴. De exemplu, societățile care participă la procedurile de achiziții publice electronice ar trebui să furnizeze un singur document⁸⁵.

Principiul „doar o singură dată” la nivelul UE ar putea genera economii nete totale de aproximativ 5 miliarde EUR anual⁸⁶.

Propunerea privind un **portal digital unic**, adoptată la 2 mai 2017⁸⁷, va ajuta cetățenii și întreprinderile să întâmpine mai puține sarcini administrative atunci când circulă și/sau desfășoară activități economice în străinătate pe piața unică. Acesta va oferi un acces simplu la informații relevante și servicii de asistență, le va permite utilizatorilor să finalizeze anumite proceduri esențiale online și va garanta accesul nediscriminatoriu la procedurile naționale online pentru utilizatorii din alte țări. De asemenea, portalul va reprezenta primul pas în direcția aplicării principiului „doar o singură dată” în scenariile transfrontaliere.

Inițiativa avută în vedere cu privire la **soluțiile digitale pe toată durata ciclului de viață al unei societăți** va permite societăților să îndeplinească cerințele administrative (să înregistreze,

⁸² <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/communication-eu-egovernment-action-plan-2016-2020-accelerating-digital-transformation>.

⁸³ Furnizarea de servicii publice prin mijloace digitale ca opțiune preferată. Acest lucru poate fi facilitat de utilizarea serviciilor eIDAS, de facturare electronică și de achiziții publice electronice, precum și de utilizarea elementelor fundamentale tehnice asociate acestora, dezvoltate în cadrul Mecanismului pentru interconectarea Europei.

⁸⁴ Astfel, se evită transmiterea acelorași informații autorităților publice în mod repetat de către cetățeni și societăți. Un proiect-pilot la scară largă (finanțat în cadrul programului Orizont 2020) pentru testarea aplicării pentru întreprinderile din UE a principiului „o singură dată” a început în ianuarie 2017, cu participarea a 21 de țări (20 de state membre) și a peste 50 de organizații (TOOP, „Principiul «doar o singură dată»”, <http://www.toop.eu/>). O acțiune de coordonare și sprijin (finanțată în cadrul programului Orizont 2020) a fost lansată în noiembrie 2016, pentru a se discuta despre posibila aplicare a principiului „doar o singură dată” pentru cetățeni în UE (SCOOP4C, <https://scoop4c.eu/home>).

⁸⁵ Prin Documentul european de achiziție unic, o întreprindere poate permite autorităților care au publicat un anunț de achiziție să preia documentele necesare și de la alte autorități. Principii similare se aplică cardului electronic european pentru servicii.

⁸⁶ Studiu privind guvernarea electronică și reducerea sarcinii administrative (SMART 2012/61).

⁸⁷ COM(2017) 256.

să depună și să actualizeze documentele) online și în străinătate, beneficiind de digitalizare în procesul de înființare și de menținere a unei întreprinderi.

Cardul electronic european pentru studenți din cadrul programului de schimb Erasmus+ le va permite studenților să acceseze serviciile universităților din întreaga UE, pe baza mijloacelor lor naționale de identificare electronică.

Sectorul public poate crește gradul de interoperabilitate al propriilor servicii transfrontaliere, urmând recomandările actualizate recent ale **Cadrului european de interoperabilitate**⁸⁸ și partajându-și datele și serviciile în conformitate cu Directiva Inspire⁸⁹. Utilizarea standardelor TIC menționate într-un **catalog european**⁹⁰ ar extinde dimensiunea pieței pentru produsele și serviciile digitale.

Având în vedere natura dinamică a Planului de acțiune, Comisia îl va actualiza în mod constant, pentru a consolida **transformarea administrațiilor publice** și pentru a se asigura că cetățenii dispun de acces simplu, fiabil și fără întreruperi la serviciile publice pe care și le doresc și pe care se așteaptă să le primească, oricând și oriunde au nevoie de acestea. Comisia adaugă un set de noi acțiuni la Planul de acțiune, pentru a spori impactul acestuia⁹¹.

Comisia

- *va adăuga măsuri suplimentare la planul de acțiune privind guvernarea electronică și îndeamnă statele membre să urmeze principiul „doar o singură dată”, în conformitate cu legislația în materie de protecție a datelor cu caracter personal;*
- *va propune modificări ale cadrului juridic aplicabil societăților, pentru a facilita soluțiile digitale pe toată durata ciclului de viață al unei societăți.*

Transformarea digitală a asistenței medicale

Tehnologiile digitale pot contribui la îmbunătățirea sănătății oamenilor și pot aborda provocările sistemice cu care se confruntă sistemelor de sănătate. Acestea pot oferi instrumente eficiente din punctul de vedere al costurilor pentru a sprijini tranziția de la un model de asistență medicală bazat pe spitalizare la un model integrat și orientat către pacient, pot îmbunătăți accesul la asistență și pot contribui la durabilitatea și la rezistența sistemelor de sănătate. Este esențial ca astfel de instrumente să fie dezvoltate respectând pe deplin normele privind protecția datelor cu caracter personal.

Comisia colaborează cu statele membre pentru a se asigura că cetățenii își pot transfera informațiile medicale de bază în mod electronic atunci când beneficiază de tratament în alt stat membru și că pot utiliza prescripții electronice pentru obținerea medicamentelor. Acest sistem ar trebui să fie funcțional până în 2020 în majoritatea statelor membre. Totuși, sunt necesare mai multe eforturi pentru ca toți cetățenii, cu respectarea deplină a vieții private și cu

⁸⁸ COM (2017) 134.

⁸⁹ Directiva 2007/2/CE de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (Inspire).

⁹⁰ https://joinup.ec.europa.eu/community/european_catalogue/home .

⁹¹ Aceste acțiuni sunt detaliate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezenta comunicare și includ: acțiunile „Platforma IT pentru schimbul de dovezi electronice între autoritățile judiciare”; „Controlul oficial electronic al alimentelor și al produselor vegetale”; „Aplicarea legislației UE în domeniul agroalimentar în cadrul vânzărilor online”; „Guvernul digital pentru Carta cetățenilor” și „Tranziția digitală urbană”.

deplină încredere, să-și poată accesa și transfera dosarul medical electronic complet atunci când primesc asistență medicală în străinătate.

Calculul de înaltă performanță poate debloca potențialul volumelor mari de date pentru sănătate, prin intermediul infrastructurii de date avansate și al cercetării analitice a datelor. Rețelele europene de referință create în acest an sunt o demonstrație remarcabilă a realizărilor la care poate ajunge Europa prin cumularea de expertiză medicală și de date pentru diagnosticarea și tratarea mai rapidă a bolilor rare și complexe. Alte acțiuni ale UE în acest domeniu pot oferi o valoare adăugată și o masă critică ridicate. Datele privind sănătatea, generate în UE și prelucrate cu consimțământul explicit al pacienților sau pe alte temeuri juridice permise de RGPD⁹² și făcând obiectul măsurilor de protecție adecvate, pot impulsiona cercetarea într-un mod fără precedent. De asemenea, acest lucru poate permite depistarea focarelor infecțioase și poate accelera dezvoltarea medicamentelor și a serviciilor medicale, putând stimula soluțiile de asistență medicală, cum ar fi telemedicina și aplicațiile medicale pentru dispozitive mobile.

Două noi regulamente privind dispozitivele medicale au fost adoptate în aprilie 2017⁹³ și vor fi puse în aplicare în mod progresiv în următorii cinci ani. Acestea prevăd înființarea unei noi baze de date cuprinzătoare privind dispozitivele medicale („Eudamed”), la nivelul întregii UE, iar angrenarea de volume mari de date din cadrul acesteia va contribui la dezvoltarea de soluții digitale inovatoare pentru diagnosticare și terapii, precum și la depistarea timpurie a problemelor de securitate.

Comisia va adopta, în 2017, o comunicare care va aborda necesitatea și sfera de aplicare pentru alte măsuri în domeniul asistenței medicale digitale, în conformitate cu legislația în materie de protecție a datelor cu caracter personal, drepturi ale pacienților și identificare electronică, în special în ceea ce privește:

- *accesul sigur al cetățenilor la dosarele medicale electronice și posibilitatea partajării în străinătate, precum și utilizarea prescripțiilor electronice;*
- *sprijinirea infrastructurii de date, pentru a dezvolta cercetarea, prevenirea bolilor și asistența medicală personalizată în domenii esențiale, inclusiv privind bolile rare, infecțioase și complexe;*
- *facilitarea feedbackului și a interacțiunii între pacienți și furnizorii de asistență medicală, pentru a sprijini prevenirea și autonomizarea cetățenilor, precum și asistența de calitate și orientată către pacient, punându-se accentul pe bolile cronice și pe o mai bună înțelegere a rezultatelor din sistemele de sănătate.*

⁹² Articolul 9 din Regulamentul general privind protecția datelor („RGPD”) (Prelucrarea de categorii speciale de date cu caracter personal) interzice prelucrarea de date privind sănătatea, cu excepția cazului în care se aplică una dintre condițiile prevăzute la articolul 9 alineatul (2).

⁹³ Regulamentul privind dispozitivele medicale și de modificare a Directivei 2001/83/CE, a Regulamentului (CE) nr. 178/2002 și a Regulamentului (CE) nr. 1223/2009 și de abrogare a Directivelor 90/385/CEE și 93/42/CEE; Regulamentul privind dispozitivele medicale pentru diagnostic in vitro și de abrogare a Directivei 98/79/CE și a Deciziei Comisiei 2010/227/UE.

4.4. Creșterea investițiilor în tehnologiile și infrastructurile digitale

O piață unică digitală reușită are nevoie de o infrastructură excelentă⁹⁴. UE mobilizează deja investiții în valoare de 50 de miliarde EUR din surse publice și private pentru digitalizarea industriei, dintr-o investiție țintă de 5,5 miliarde EUR pentru cercetare și inovare în UE, pentru perioada 2016-2020. De asemenea, UE a pus la dispoziție 21,4 miliarde EUR din fondurile structurale și de investiții europene pentru domeniul digital și al benzii largi, care vor fi folosite în momentul în care vor fi puse în aplicare strategiile naționale și regionale de creștere digitală, precum și strategiile privind banda largă, consolidând legătura dintre obiectivele de politică și de finanțare la toate nivelurile.

Peste două treimi dintre respondenți (69 %) consideră că o conexiune de internet mai rapidă și mai fiabilă i-ar încuraja să utilizeze mai intens tehnologiile digitale recente⁹⁵.

Cu toate acestea, în domeniul digital sunt necesare mult mai multe investiții, în special în domeniul în care **investițiile trebuie să depășească cu mult capacitatea oricărui stat membru de a acționa individual**. Este posibil ca UE să fie mai eficientă în ceea ce privește combinarea și completarea programelor de finanțare ale UE⁹⁶ cu alte surse de finanțare publică și privată, inclusiv în cadrul Fondului european pentru investiții strategice (FEIS). Până în aprilie 2017, investițiile FEIS pentru sectorul digital s-au ridicat la aproximativ 17,8 miliarde EUR, inclusiv finanțarea publică și privată (10 % din valoarea totală a investițiilor mobilizate până la acea dată)⁹⁷.

Dezvoltarea unui cloud european destinat științei deschise, calculului de înaltă performanță și infrastructurii europene de date

Dezvoltarea unui cloud european de nivel mondial pentru oamenii de știință, sectorul public și întreprinderi, astfel cum a fost anunțat în Comunicarea intitulată „Inițiativa **europeană în domeniul cloud computingului**”⁹⁸, va îmbunătăți capacitatea întreprinderilor, în special a IMM-urilor și a industriei netehnologice, de a inova și de a crea produse digitalizate cu o valoare mai ridicată. Până în 2020, cloudul european destinat științei deschise va oferi un mediu virtual în care să se stocheze, să se partajeze și să se reutilizeze date la nivel transdisciplinar și transfrontalier⁹⁹. De asemenea, acesta va oferi legături cu alte inițiative, precum serviciile de acces la date și informații (DIAS) pentru datele de observare a Pământului din cadrul programului Copernicus.

⁹⁴ Conectivitatea bazată pe infrastructurile fizice și de servicii și capacitățile eficiente și inteligente de prelucrare a datelor.

⁹⁵ Eurobarometru special 460. „Atitudini privind impactul digitalizării și al automatizării în viața de zi cu zi”. Mai 2017.

⁹⁶ Fondurile structurale și de investiții europene (fondurile ESI); Mecanismul pentru interconectarea Europei (MED); Fondul european pentru investiții strategice (FEIS); Orizont 2020 (inclusiv Institutul European de Inovare și Tehnologie); Programul pentru competitivitatea întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (COSME) etc.

⁹⁷ În cadrul FEIS a fost aprobată o finanțare de aproximativ 3,2 miliarde EUR și aproximativ 17,8 miliarde EUR din investițiile totale în ceea ce privește FEIS au fost alocate sectorului digital până în aprilie 2017. Lista proiectelor este disponibilă la adresa <http://www.eib.org/efsi/efsi-projects/index.htm?c=&se=4>. Fondurile din cadrul FEIS vizează atragerea de investiții în valoare totală de 315 miliarde EUR pentru economia UE în decurs de trei ani.

⁹⁸ COM (2016) 178.

⁹⁹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/%20european-cloud-initiative>.

Calculul de înaltă performanță este esențial pentru digitalizarea industriei și pentru economia datelor. Acesta permite tranziția către produse și servicii cu valoare mai ridicată. Anumite sectoare europene au adoptat cu succes aplicații pe bază de calcul de înaltă performanță, precum industria prelucrătoare, sectorul petrolului și al gazelor, sectorul energetic sau al transporturilor. Totuși, la nivel global, Europa își pierde locul în fruntea clasamentelor în ceea ce privește capacitățile infrastructurii de calcul de înaltă performanță, fiind întrecută de China, SUA și Japonia. Fără mecanisme de calcul de înaltă performanță de nivel mondial, Europa nu-și va realiza ambiția de a deveni o economie a datelor dinamică.

Europa nu-și poate asuma riscul ca datele produse de cercetările și industria UE să fie prelucrate în altă parte din cauza lipsei capacităților de calcul de înaltă performanță. Acest lucru ar spori dependența noastră de infrastructuri din țări terțe și ar încuraja inovarea să părăsească Europa.

Sunt necesare investiții substanțiale pentru dezvoltarea, achiziționarea și utilizarea de aparate performante și nicio țară europeană nu deține resursele pentru a realiza acest lucru în mod individual. Prin urmare, Comisia Europeană și statele membre trebuie să colaboreze pentru a-și coordona eforturile și pentru a-și partaja resursele în vederea asigurării succesului acestui proiect emblematic european. Parlamentul European și Consiliul au acordat un sprijin politic important pentru recăștigarea poziției de lider a UE, urmărind plasarea infrastructurii de calcul de înaltă performanță pe una dintre primele trei poziții până în 2022-2023, și pentru crearea unei industrii de calcul de înaltă performanță solide în Europa.

Calculul de înaltă performanță a avut un randament al investițiilor excelent în Europa: un studiu recent indică faptul că fiecare euro investit în calculul de înaltă performanță a avut în medie o rentabilitate de 867 EUR în ceea ce privește creșterea veniturilor și 69 EUR în ceea ce privește profitul. 97 % dintre societățile care au adoptat calculul de înaltă performanță au afirmat că nu ar mai putea concura fără acesta¹⁰⁰.

La 23 martie 2017, cu ocazia Zilei Digitale, la Roma, șapte state membre¹⁰¹ au semnat o declarație în sprijinul generației următoare de infrastructură de calcul și de date. Actualizarea infrastructurii europene de calcul și de date la capacitățile la scara exa¹⁰² necesită resurse suplimentare în cuantum de 5 miliarde EUR. Totuși, instrumentele de finanțare actuale au limitări atunci când sunt aplicate unor inițiative orientate către misiuni extinse. Prin urmare, Comisia va analiza modul de stabilire a unui cadru pentru sprijinirea dezvoltării unei infrastructuri paneuropene de calcul de înaltă performanță și de date. Combinarea diferitelor surse de finanțare ale UE cu finanțarea națională și privată ar fi cel mai bun mod de a stimula investițiile.

Pe termen lung, informatica cuantică oferă promisiunea de a rezolva problemele de calcul care depășesc posibilitățile actualelor supercalculatoare. Prin urmare, Comisia intensifică eforturile și în vederea deblocării complete a potențialului tehnologiilor cuantice.

---

¹⁰⁰ „Progrese în punerea în aplicare a strategiei europene de calcul de înaltă performanță”, (2015) disponibil la adresa: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/study-high-performance-computing-eu-progress-implementation-european-hpc-strategy-final-report> .

¹⁰¹ Franța, Germania, Italia, Luxemburg, Țările de Jos, Portugalia și Spania.

¹⁰² Scara exa se referă la sisteme de calcul care sunt de aproximativ 1 000 de ori mai rapide decât calculatoarele din prezent.

Comisia intenționează:

- pe baza consultărilor în curs cu părțile interesate, până la sfârșitul anului 2017, să prezinte foaia de parcurs privind punerea în aplicare a cloudului european destinat științei deschise și să ofere sprijinul financiar necesar în cadrul programului de lucru Orizont 2020 pentru perioada 2018-2020;
- să propună, până la sfârșitul anului 2017, un instrument juridic care să prevadă un cadru de achiziții pentru o infrastructură integrată de calcul intensiv și de date la scară exa.

Construirea capacităților de inteligență artificială

Inteligența artificială poate aduce beneficii semnificative societății noastre și va fi factorul esențial pentru viitoarea creștere economică și a productivității. Echiparea dispozitivelor și a serviciilor cu diverse forme de comportament inteligent le determină să devină mai receptivă și mai autonome.

O estimare recentă indică faptul că piața pentru roboți și soluții de inteligență artificială va crește cu 142 de miliarde EUR până în 2020¹⁰³. Se estimează că impactul economic combinat al automatizării cunoștințelor, al muncii, al roboților și al vehiculelor autonome va ajunge la o valoare cuprinsă între 6,5 mii de miliarde EUR și 12 mii de miliarde EUR anual până în 2025¹⁰⁴ și va genera inclusiv creșteri ale productivității și beneficii în domenii precum asistența medicală și securitatea.

Utilizarea inteligenței artificiale în diferite soluții tehnologice poate conduce, de exemplu, la mai puține decese în trafic, la o utilizare mai inteligentă a resurselor, cum ar fi energia și apa, la o utilizare redusă a pesticidelor în exploatarea agricole și la o industrie prelucrătoare mai competitivă. În domeniul asistenței medicale, roboții contribuie deja cu un nivel mai ridicat de precizie în chirurgie, printre alte sarcini. Aceștia oferă asistență și în situații periculoase, de exemplu în operațiuni de salvare ca urmare a cutremurelor sau a dezastrelor nucleare.

Uniunea Europeană trebuie să progreseze folosindu-se de punctele sale forte în domeniul științific și în cel industrial, precum și de întreprinderile sale nou-înființate și inovatoare, pentru a ajunge în poziția de lider în ceea ce privește dezvoltarea de tehnologii, platforme și aplicații care utilizează inteligența artificială. În acest sens, Uniunea Europeană finanțează proiecte care urmăresc să se asigure că oamenii pot lucra și pot interacționa cu roboții în cel mai sigur și mai bun mod posibil¹⁰⁵, iar Comisia va continua să monitorizeze oportunitățile și provocările determinate de soluțiile bazate pe inteligența artificială.

5. Piața unică digitală: principalul atu al Europei în economia și în societatea digitală globală

O Uniune Europeană solidă se întemeiază pe o piață internă complet integrată și pe un sistem economic global deschis. În lumea digitală, aceasta include libera circulație a informațiilor și lanțuri valorice globale facilitate de un internet liber, deschis și sigur. Tranziția către o piață

¹⁰³ Bank of America, *Revoluția roboților – Introducere în roboții globali și inteligența artificială*, 16 decembrie 2015.

¹⁰⁴ *Tehnologii disruptive: Progrese care vor transforma viața, activitățile economice și economia globală*, McKinsey Global Institute, 2013.

¹⁰⁵ A se vedea SWD(2017) 155.

unică digitală a UE bazată pe sprijinul acordat concurenței echitabile și ancorată în valorile noastre fundamentale și în drepturile și libertățile fundamentale poate ajuta Europa să abordeze numeroasele provocări economice globale care ne așteaptă.

Aproximativ 40 % din populația lumii este conectată în prezent la internet, comparativ cu 4 % în 1995¹⁰⁶. Între anii 2008 și 2012, comerțul transfrontalier de date la nivel mondial a crescut cu 49 %, în timp ce comerțul cu bunuri și servicii a crescut doar cu 2,4 %¹⁰⁷.

Modelul de reglementare al Europei, de la Regulamentul privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă¹⁰⁸ la normele privind neutralitatea rețelei, este un punct de referință solid pentru multe țări din afara Europei, care consideră necesar un cadru juridic stabil și previzibil pentru abordarea complexităților economiei și ale societății digitale.

Respectarea vieții private nu este o marfă supusă comercializării¹⁰⁹. Mai degrabă, respectarea vieții private și garantarea protecției datelor cu caracter personal reprezintă o condiție pentru existența unor fluxuri comerciale globale stabile, sigure și competitive. Comisia urmărește facilitarea unor astfel de fluxuri transfrontaliere de date, asigurând, în același timp, un nivel ridicat de protecție, atât în domeniul cooperării în materie de aplicare a legii, cât și în sectorul comercial. În ceea ce privește sectorul comercial, există un potențial enorm de comercializare a datelor, precum și în ceea ce privește comerțul cu bunuri și servicii, cu condiția ca partenerii să se adapteze la standardele UE în materie de protecție a datelor. Comisia va acorda prioritate discuțiilor pe tema eventualelor decizii privind caracterul adecvat al nivelului de protecție cu partenerii comerciali cheie din Asia de Est și de Sud-Est, începând cu Japonia și Coreea, în 2017, dar având în vedere și alți parteneri strategici, precum India, țările din America Latină, în special Mercosur, și din vecinătatea europeană¹¹⁰. La 20 martie 2017, Comisia a deschis un dialog cu Japonia privind o posibilă constatare privind caracterul adecvat. Comisia va analiza și alte posibile instrumente pentru transferurile transfrontaliere de date, cum ar fi clauzele contractuale standard, în conformitate cu noul cadru al UE privind protecția datelor, care poate fi adaptat la tipuri specifice de activități comerciale sau operațiuni de prelucrare, oferind, astfel, un grad înalt de flexibilitate.

Dialogurile UE cu parteneri din întreaga lume, sprijinul pentru modelele care implică mai multe părți interesate și participarea activă la rețelele internaționale vor contribui la susținerea sprijinului pentru un internet deschis, stau la baza aplicării consecvente a drepturilor de proprietate intelectuală și consolidează rolul de lider al UE în promovarea standardelor comune necesare pentru dezvoltarea tehnologiilor 5G și a internetului obiectelor.

Comisia va continua să urmărească accesul pe piețe din țări terțe, analizând, în același timp, mijloace de protejare a intereselor strategice și a valorilor fundamentale ale UE. Diplomația economică poate juca un rol important în acest efort. Ar trebui să se acorde, de asemenea, o atenție deosebită modului de gestionare a cazurilor în care se fac investiții strategice în societăți europene de către actori care beneficiază de granturi publice și care își au sediul în țări care

¹⁰⁶ OCDE, Digitalizarea, 6 martie 2017.

¹⁰⁷ CESP, Introducere în economia datelor: Politicile UE pentru un ecosistem al datelor de succes, Note strategice CESP, Ediția 21, 11 ianuarie 2017.

¹⁰⁸ Regulamentul UE 910/2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă.

¹⁰⁹ COM (2017) 7.

¹¹⁰ COM (2017) 7.

restricționează investițiile din partea societăților europene. Aceste preocupări necesită o analiză atentă și acțiuni adecvate.

Acordurile de liber schimb vor asigura accesul pe piață, prin eliminarea obstacolelor nejustificate care denaturează fluxurile comerciale și investițiile. Comisia va urmări utilizarea acordurilor comerciale ale UE pentru a stabili norme pentru comerțul electronic și fluxuri transfrontaliere de date și pentru a aborda noi forme de protecționism digital, cu respectarea deplină a normelor UE în materie de protecție a datelor și fără a aduce atingere acestora¹¹¹.

O politică adecvată în domeniul securității cibernetice este, de asemenea, esențială pentru asigurarea faptului că Europa este pregătită să se confrunte cu amenințările cibernetice, menținând, în același timp, un spațiu cibernetic deschis, liber și sigur¹¹². Este important să se continue dialogurile cu principalii parteneri comerciali ai UE cu privire la măsurile care vizează standardele, certificarea și etichetarea în materie de securitate cibernetică, pentru a spori rezistența și securitatea obiectelor conectate la nivel global.

Ca parte a sprijinului pe care îl acordă obiectivelor de dezvoltare durabilă, Comisia intenționează să integreze utilizarea de tehnologii și servicii digitale pentru a extinde raza de acțiune a politicii de dezvoltare a UE. Abordarea Digital4Development¹¹³ promovează soluții digitale ca element în cadrul combaterii sărăciei, a inegalității și a precarității resurselor, concentrându-se inițial asupra Africii, unde acțiuni precum plățile mobile s-au dovedit a avea cel mai mare impact. UE va lansa proiecte emblematiche în domenii precum agricultura electronică, competențele digitale, guvernanta electronică și cooperarea în privința întreprinderilor nou-înființate.

Comisia va continua să promoveze obiectivele Uniunii prin negocierile de aderare și prin apropierea selectivă de țările din vecinătatea sudică și estică, iar rețelele UE și ale țărilor partenere din est colaborează pentru a asigura apropierea progresivă a legislației și pentru a face schimb de bune practici.

Comisia

- *va acorda prioritate discuțiilor cu țările partenere esențiale, pe tema unor eventuale decizii privind caracterul adecvat, pentru a asigura un nivel ridicat de protecție a datelor cu caracter personal;*
- *va urmări încheierea de acorduri privind convergența în vederea armonizării gestionării spectrului;*
- *va analiza, împreună cu statele membre, modalitatea de monitorizare a industriilor strategice ale investițiilor străine directe, consolidând, în același timp, cooperarea cu parteneri din țări terțe pentru a elabora standarde TIC comune și deschise pentru internetul obiectelor, 5G, cloud computing și volumele mari de date;*
- *iși va consolida cooperarea în materie de securitate cibernetică cu principalii parteneri comerciali ai UE pentru a colabora în vederea asigurării unei securități cibernetice mai solide pentru obiectele conectate;*

¹¹¹ COM (2015) 497, p. 7.

¹¹² O strategie globală pentru politica externă și de securitate a Uniunii Europene, iunie 2016.

¹¹³ SWD(2017) 157.

- *va sprijini Africa, acordând un rol mai important tehnologiilor și serviciilor digitale în politica de dezvoltare a UE;*
- *va integra pe deplin considerațiile de ordin digital în politica de dezvoltare externă și în instrumentele de sprijin ale UE. Pentru țările din vecinătate, acest lucru include sprijinirea apropierii juridice și înființarea de structuri de supraveghere independente.*
- *Promovarea cooperării în rândul autorităților de reglementare la nivel mondial.*

6. Concluzii

Niciun aspect nu este inevitabil în ceea ce privește impactul tehnologiilor digitale. Acestea vor continua să ne modifice societatea și economia, dar modul în care o vor face depinde în mare măsură de modul în care cetățenii, întreprinderile și autoritățile publice europene decid să le utilizeze și de modul în care vom contura cadrul de reglementare pentru aceste tehnologii.

Strategia privind piața unică digitală a trasat calea pentru ca UE să clădească mediul digital corect: o cale pe care se asigură un nivel ridicat de confidențialitate, de protecție a datelor cu caracter personal și a drepturilor consumatorilor, unde întreprinderile pot inova și pot concura, iar securitatea cibernetică reprezintă legătura care apropie societățile noastre.

Evaluarea la jumătatea perioadei indică clar faptul că nu mai este timp de pierdut în transformarea angajamentelor politice în realitate. Aceasta solicită menținerea accentului pe lucrurile importante care necesită un răspuns comun și investiții substanțiale în infrastructuri și în competențe, pentru a crea condițiile care să permită statelor membre, întreprinderilor și cetățenilor să inoveze și să profite de recompensele digitalizării. Aceste beneficii depășesc cu mult piețele TIC și afectează fiecare aspect al economiei și al societății noastre.

Comisia se angajează să avanseze împreună cu statele membre, cu părțile interesate și cu partenerii sociali. Un prim pas ar trebui să fie încheierea unui acord rapid de către colegiitori cu privire la propunerile din cadrul Strategiei privind piața unică digitală, pe care le-au primit deja. Consiliul European joacă un rol esențial în lansarea impulsului politic necesar pentru adoptarea și punerea în aplicare în timp util a propunerilor. Numai angajamentul ferm al tuturor va permite UE să transforme piața unică digitală funcțională în realitate.